DEO OPTIM. MAX. 64.

UNI ET TRINO,

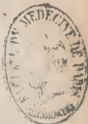
VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS, manè discutienda, in Scholis Medicorum, die vigesimâ-secundâ mensis Novembris, anno Domini M. DCC. LXIV.

M. JOANNE D'ARCET,

Doctore Medico, Præside.

Utrùm à gangliis nervi intercostalis partium omnium consensus?

I.

CONSENSUS seu sympathia, apud Medicos, nexus est ille quo partes à se invicem ità pendent ut earum quâlibet (sive sit remota, sive proxima, naturâ & officio similis aut dispar) quocumque modo affectâ, altera idem patiatur. Iis motibus sympathicis nihil frequentius. Undè verè ac meritò dixit Hippocrates (*a*) *confluxionem unam, conspirationem unam, consentientia omnia esse.*

(*a*) Lib. de alimento, sect. 4.

Duo sunt sympathiæ genera; spectat altera passiones, altera verò functiones; hæc est concursus plurium ad eumdem effectum & finem; illa autem mutua partium necessitudo, quâ vicissim sibi congaudent & condolent, utpotè frequentior in Medicinâ, maximè spectari debet. Physiologicis hujus-ce consensûs causam attentè indagantibus, multiplex, prælucente Anatomiâ, innotuit; videlicèt communio vasorum, cognatio humorum, continuitas membranarum, eadem fabrica, paritas officii, textura cellularis, sed imprimìs nervi, qui stupendos & mirabiles illos effectus potissimùm sibi vindicant, quorum societatis ratio nondùm perspicuè expedita fuit.

In corpore humano non eadem ubique est sympathia. Ut (*b*) *à nervis sensibilitas & irritabilitas*, sic ab eorum gangliis consensus, qui eò latior erit, quò plura pluribus partibus nervos largientur. Minùs mirum igitur si quædam partes præ cæteris inter se consentiant.

(*b*) Quæst. Med. Par. Auct. Magist. *Gerard de Villars*, ann. 1757.

Ut animæ in corpus imperium & hujus-ce actio in illam celeriùs æquabiliùsque exerceretur, præsertim in partibus à sensorio communi remotis, ganglia ex intervallo interjecta sunt, quæ non solùm adjuvando spirituum animalium motum functionibus nervorum subserviunt; sed etiam quoddam quasi connubium inter partes constituunt; ita ut *ubi sunt nervorum ganglia, ibi adsit partium consensus.*

II.

MOTUS, sensuum & nutritionis, ut doloris, voluptatis & functionum omnium causa sunt nervi; (*a*) ex fibrarum medullarium fasciculis, rectis, parallelis, distinctis constant; à cerebro & cerebello per medullam oblongatam & spinalem originem ducunt; in suo decursu, texturâ cellulari & durâ-matre seorsim interclusi, per totum corpus disseminantur. Æquè ac vasa partes omnes pervadunt nervi, sed non eodem modo; illa oriuntur è trunco communi quæ alia procreant; hi verò fasciatim ab ortu juncti, ad suam quamque partem digredientes à se invi-

(*a*) *Haller*, primæ lineæ phys. de cerebro.

cem discedunt ; ità ut, quotquot sunt nervi quamlibet exiles, totidem sint trunculi, quorum nullus alterius est parens nec vicem gerit.

Ganglia sunt corpuscula ovali figurâ, irregulari, substantiâ medullosâ, structurâ intricatissima, colore & mole varia; involucra & vasa eadem habent ac nervi è quibus conflantur.

Nervus autem intercostalis non modò mirandus functione, sed etiam peculiaris origine quâ cæteris nervis dispar est, prodit à totidem nerveis surculis quot sunt ganglia intervertebralia, qui ante unamquamque conjugationem vertebrarum, efformant tumorem gangliformem plùs minùs-ve majorem, habitâ ratione aliorum surculorum illum convenientium, ex quo alii derivantur trunci ad partes functionibus omnibus inservientes. Quâ conjunctione necessariò in se invicem agunt totque varii in corpore humano exurgunt sympathiæ effectus. (*b*) Duplex est nervus intercostalis, utrinque jacet unus secundùm radices apophysium transversarum viginti quatuor vertebrarum & lateralem partem internæ faciei ossis sacri, per hoc spatium gangliis interjectus. Malè nuncupatur *intercostalis* ; meliùs illum ab usu insignivit Winslovius nomine *sympatici magni*, & à Willisio propter originem dictus est, *frutex super alio fructice.* Nihilominùs neuter rem planè attigit.

(*b*) Vid. *Winslow*, Exposition Anatom. Traité des nerfs.

Propagines nervi intercostalis quidam ejusdem originem esse existimarunt, aliis prætervisa duntaxat fuere tùm ejus relationes, tùm gangliorum usus ; quibus verò hæc totidem cerebella habita sunt, ii rem leviter & strictim videntur delibasse ; in gangliis enim nulla fit perceptio, sed eorum ope nervi illa adeuntes & ex iis orti inter se communicant, perceptamque sensationem sibi mutuò referunt.

I I I.

NERVI *quibus desunt ganglia, nullas partes in consensum trahunt.* Accuratâ Anatomes indagatione constat nervos medullæ oblongatæ, præter tertium par, quintum, octavum & decimum, præsertim qui externis sensibus famulantur, nullum inter se, nec mutuum cum cæteris functonibus habere commercium ; ità ut sensus, quibus præsunt, illæsâ sanitate, depravari tollique possint ; quod in cæcis, surdis, gustûs & odoratûs expertibus intelligere est : nulla enim in iis deprehenduntur ganglia.

Corpus idiopathicè & sympathicè diversissimè afficiunt morbi : cùm omnes sensus sint unicuique ad vitam tuendam & conservandam planè necessarii, sapienter à naturâ comparatum est eos, cùm à se, tùm à cæteris partibus, esse disjunctos, ut morbis sympathicis minùs obnoxii forent, & sic rariùs homini deessent. Longè aliter accidit in quâlibet aliâ corporis parte ubi sunt ganglia, quorum ope, altera alterius sensationis particeps evadit : siquidem ramo quem producit ganglium irritato, tùm qui illud adeunt, tùm qui ab eo originem ducunt nervi, eodem modo plùs minus-ve plectuntur.

Hallucinari mihi videntur qui existimant intercedere societatem cum partibus quibus nullum inest ganglium, quintum videlicet par inter & duram septimi portionem : quod enim in iis phœnomeni animadvertitur, alterutri debetur trunco, cujus rami altè intermiscentur ac sese decussant ; quo quidem cæco & multiplici textu quidam decepti, quod unius erat alteri deputarunt. Perindè se habent nervi sine gangliis ac plurium arborum sibi adjacentium radices, quæ se intersecant & implicantur, nec tamen communis est eorum functio, utrisque ad suam duntaxat originem, hinc succum, indè sensationem referentibus.

I V.

PASSIONUM consensus (*a*) frequentissima species : ejus phœnomena ut perspicacibus & attentis lumen præferunt, sic imperitos & incautos in errorem inducunt ; undè ipsius cognitionis tùm pro therapeïâ, tùm in diagnosi patet necessitas. Quem etenim, nisi fuerit longo usu edoctus & animalis œconomiæ non rudis, devium non agerent tot varii sympathiæ effectus ? Ne in singulis immorer speciminibus, pauca duntaxat summatim enumerare juvat. Ut plurimùm in dentitione difficili adsunt spasmus, convulsio, epilepsia, alvi profluvium, quæ si cre-

(*a*) Rega de sympathicâ.

briùs fluxerit, his rarò vel minùs tentantur pueri : coacto lacte, vermibus, acore, ſaburrâ in ventriculo ſtabulantibus, ſuperveniunt narium pruritus, tuſſis ſtomachalis, pleuritis notha, motus convulſivi, inſultus epileptici, aphonia, hemicrania, vertigo tenebricoſa, quandòque cæcitas; cùm inteſtina iis afficiuntur, aut quolibet ſtimulo irritantur, vel eroduntur, ſimilia fermè pariunt ſymptomata & inſuper ſurarum ſpaſmodicas contractiones, arthritricos dolores, artuum contracturas vel reſolutiones : à nephritide, rene obſtructo, vulnerato, ulcerato, calculo obſeſſo, fit aurium tinnitus, cephalalgiæ, vomitus, pectoris dolor & genuum, teſticuli retractio, femoris ſuppoſiti ſtupor, convulſio; eadem patiente jecore, dolet jugulum, pectus, genu, ſura : in hyſtericis percipiuntur ſpaſmi, clavus hyſtericus, nauſeæ, ſingultus, vomitus, faucium conſtrictio, artuum ſubſultus : plantis pedum, vel palmis manuum ſubito frigore tentatis, catameniorum fluxus ſupprimitur aut revocatur, ſæviunt tormina abdominis, alvus cietur, micturitur : nervi puncti in vulneribus, ſemi-ſecti, acrioribus irritati rigorem, horrorem, rigiditatem, inflammationem, gangrænam; in amputationibus, caſtratione, anevriſmatis operàtione vincti ſingultum, vomitum & convulſiones creant. Quot tandem & quàm innumerabilia horrendaque ſymptomata patiuntur cæteræ partes quibuſcum conſentit ventriculus, qualia ſunt anxietas, frigus, calor, reſpiratio difficilis, cordis palpitatio, ſcotomia, erethiſmus, convulſiones, epilepſia, apoplexia, paralyſis, tetanos, opiſthotonos, emproſthotonos, circulantium ſtagnatio, mors, ſi gravatus, læſus, inflammatus à venenis, vel quorumdam ingeſtorum copiâ, qualitate, morâ fuerit ipſe ventriculus. Multa alia in clinicorum obſervationibus reperire eſt, quæ de induſtriâ prætermitto, ne quàm par ſit fuſiùs diſſerere videar; talis conſensûs manca eſt ratio ex nervorum origine & diſtributione tantummodò deducta, quibus ſi adjunxeris uſum gangliorum & nervi intercoſtalis propagines toto corpore diffuſas, quæſtionem penitùs ſolveris. Proprium eſt nervorum, utpotè animæ miniſtrorum, ejus mandata ad ſingulas partes, & ipſi rursùs impreſſionem undecumque acceptam illicò tranſmittere; ut ſua cuique nervo peculiaris eſt origo, diſtributio & functio, niſi ſtatueretur inter eos connubium, nullus foret partium conſenſus; illud conſtituendo, nodum expedire videntur ganglia.

V.

NERVI autem intercoſtalis rami à ſuperiori ganglio cervicali orti ad quintum uſque par & ſextum excurrentes, diùque ejus radices habiti, ſunt totidem ſurculi, quorum ope, oculi & nares cum pectore & ventriculo conſentiunt. Per ramum nervi intelligenda eſt ſeries aggregatorum nervulorum, qui aciem fugiunt, quos nec aſſequitur culter anatomicus; quocircà extrema eorum diviſio multò latiùs quàm intelligitur patet. Harum-ce propaginum ſurculus ramo nervi opthalmici Williſii & alteri tertii paris junctus, ganglium lenticulare conſtituunt oculi globo proximum, ſuper opticum nervum, quem ramulis ſuis velut irretitum habet, illumque plùs minùs-ve ſtringendo vertigines, hemeralopiam *, & cæcitatem (*a*), ægrotante ventriculo, producit; in hemicraniâ quoque eidem ganglio adſcribendus eſt oculi dolor, ut & vicinarum partium aliis minoribus ſurculis circà tempora diffuſis. Narium cum pectore relationem utpotè omnibus notam & perſpectam tacebo : non minùs vera eſt, licèt cæca magis & occulta, aurium cum inteſtinis ſocietas; ſive parvum ganglium linguale accipiat à tympani cordâ nervulum, quod etiamnùm inter Anatomicos controvertitur, ſivè ad illam mittat, quod quidem argumento à ſimili deducto probabilius videtur. Quo ganglio ex ramulis nervi intercoſtalis, maxillaris inferioris & octavi paris unà coeuntibus conflato, quid mirùm ſi tympani membrana vellicata, acutiori ſono perculſa, tuſſim, dentium ſtridorem, horripilationem pariat, & ſi aurium habitudo & inteſtinorum flatus in ſe viciſſim influant? Alvo enim adſtrictâ quibuſdam fit gravis auditus; acutior verò, laxâ. Hujus-ce organi tanta eſt cum inteſtinis affinitas, ut, ſæviente

(*a*) Qu[...] ticis, cat[...] cis & [...] machici [...] rantur.

* Sympathicè contractis fibris nerveis quas ipſum lneticulare ganglium uveæ impertit, coarctatur pupilla.

morbo acuto; crisis, quam in iis natura molitur, ex surditate superveniente futura prædici queat. Quem consensum jam annotavit Hippocrates (*b*) dùm ait, *quibus biliosæ sunt egestiones, surditate superveniente, cessant; & quibus surditas, biliosis supervenientibus, cessat.* Et aliàs (*c*) *quibus in febribus aures obsurduerint, alvus exturbata morbum solvit.* Interdùm fœminæ, quarum uterus malè afficitur, frigus aut dolorem in posticâ vel superiori capitis parte sentiunt; eo quòd ipse nervos accipit ab intercostali, qui etiam ex suo cervicali ganglio superiori & conjunctione cum ganglio decimi paris & ramo primi intervertebralis cervicis truncum maximum occipiti largitur, cujus distributiones ejus latera & verticem adeunt. Universalis verò consensus à frequentiori per ganglia nervi intercostalis cum cæteris cognatione repetendus est; cujus unum duntaxat & insigne exemplum afferam, practicis sat notum (*d*). Ex vomicâ nonnunquam nascitur ejusdem lateris brachii resolutio, quâ ruptâ, &, ut decet, expurgatâ, solvitur paralysis; quæ quidèm à solâ oritur pulmonis distentione thorachica ganglia prementis præsertim superiùs, quod plexum brachialem ingreditur & brevibus ramis communicat cum sexto cervicali & septimo, & longiori ramo cum quarto è quibus prodeunt brachiorum nervi.

(*b*) Sect. 4, [...]60. (*c*) Sect. 4 [...]r. 28. (*d*) Observ. *Maloët*, P. de [...]rit. me- parte 3.

Non nisi gangliis fieri & explicari potest passionum consensus; id præstare nullatenùs queunt membranæ, vasa, humores, paritas officii, generis similitudo. Quod verò attinet ad involucrum à durâ-matre datum omnibus corporis partibus, tanquam universalem consensûs causam à Baglivio (*e*) assignatum, huic implendo officio nec ipsum habile & idoneum haberi debet; dura videlicèt meninx immota manet, nec perindè ut quibusdam visa est irritabilis. Ex quo generali consensu credere esset parte quâdam dolore affectâ, cæteras eodem plecti: id autem non ita se habere mirari desinet, qui attenderit ejus effectum sequi, ratione compositâ, ex causâ agente, ex partium idiopathicè & sympathicè laborantium maximè (*f*) fabricâ & irritabilitate; undè colligi debet in œconomiâ animali tanta consensûs dissimilitudo.

(*e*) De fibrâ [...]ice spe-. (*f*) *Vepserus*, [...]14.

Cùm ubi sunt ganglia, ibi adsit partium consensus, & nervi, quibus desunt ganglia, nullas partes in consensum trahant; nervus intercostalis suarum ope propaginum passim dispersarum, sensationes undecunque perceptas ad ganglia sua, & ex illis ad cæteras partes, quòcunque defert.

Ergò à gangliis nervi intercostalis partium omnium consensus.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Franciscus THIERY, *Regi à Consiliis Medicis.*	*M. Hugo* CAPET.	*M. Antonius* FERREIN, *Professor Regius, Regiæ Scientiarum Academiæ Socius, & in Horto Regio Anatomes ac Chirurgiæ Professor.*
M. Anna-Claudius DORIGNY.	*M. Petrus-Augustus* ADET.	*M. Bartholomæus* MURRY.
M. Ludovicus-Joannes-Baptista COSNIER.	*M. Jacobus* BARBEU DU BOURG, *Regiæ Scienciarum Academiæ Stokolmiensis, & Societatis Regiæ Monspeliensis Socius.*	*M. Carolus* PAYEN.

Proponebat Parisiis JOANNES-STANISLAUS MITTIÉ, Parisinus, Doctor Medicus Remensis, STANISLAI I. REGIS POLONIÆ, Ducis Lotharingiæ & Barri, Medicus ordinarius, necnon saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus, Theseos Auctor A. R. S. H. 1764. A SEXTA AD MERIDIEM.

Typis F. A. QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1764.